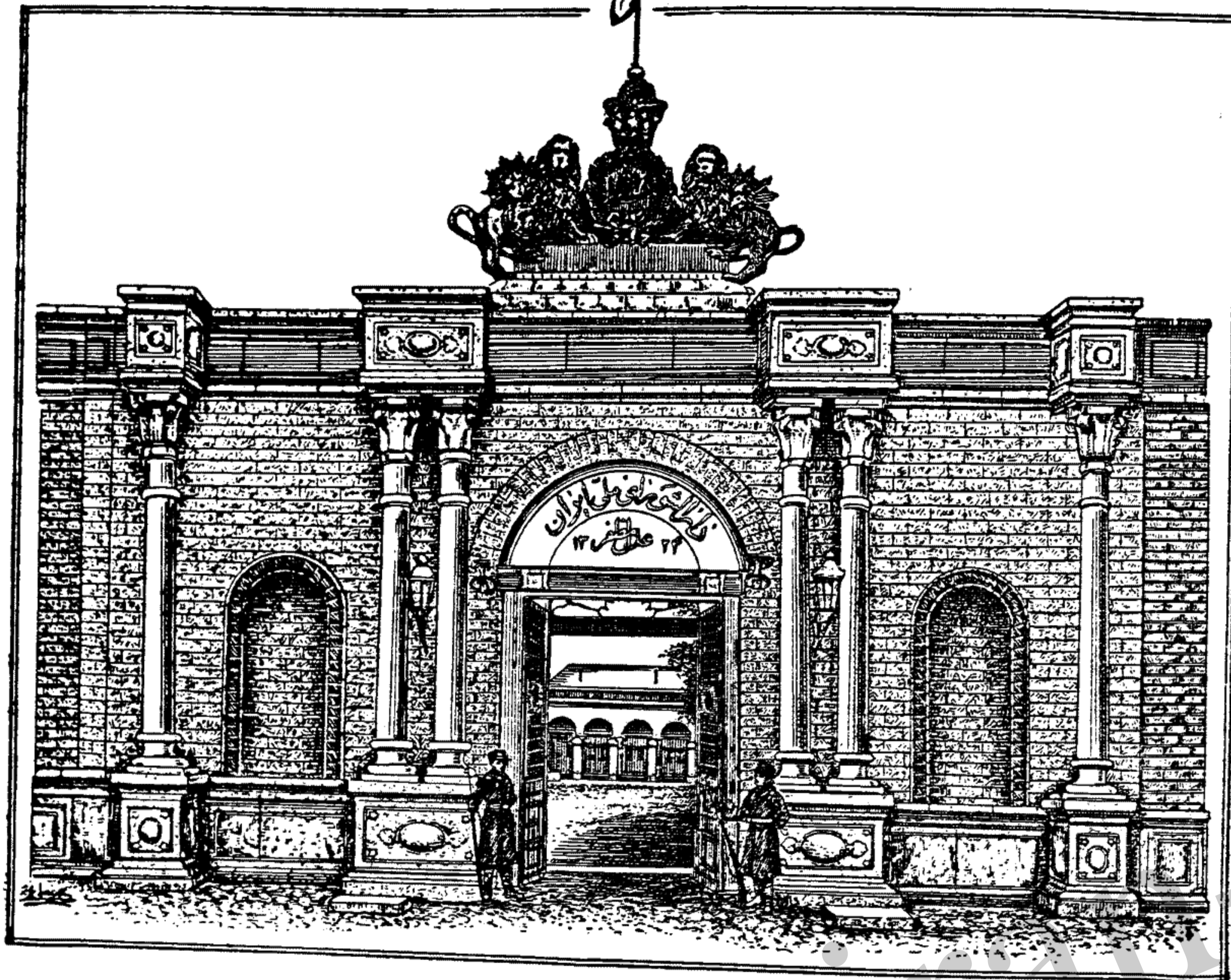

دوره ششم تقنینیه

جلسه ۱۶۷	<h1>مذاکرات مجلس</h1>	شماره ۱۳۲
تاریخ تأسیس آذر ۱۳۰۵ جلسه سه شنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ جمادی الاولی ۱۳۴۶	مندرجات فقط شامل مذاکرات مشروح جلسات مجلس شورای ملی خواهد بود پس از ختم هر جلسه کلیه مذاکرات در یک شماره منتشر میشود. مصنعه مجلس	قیمت اشتراك داخله ایران سالیانه ده تومان خارجه دوازده تومان قیمت تک شماره یک قران

فهرست مندرجات

مذاکرات مجلس

دوره ششم تقنینیه

صدور مشروح مجلس سه شنبه ۲۴ آبان ماه ۱۳۰۶ مطابق ۲۰ جمادی الاول ۱۳۴۶

جلسه ۱۶۷

(مجلس دو ساعت قبل از ظهر بریاست آقای پیرنیا
تشکیل گردید)
(صورت مجلس یکشنبه ۲۱ آبان را آقای فی سلیمان
قرئت نمودند)

غائبین با اجازه جلسه قبل
آقایان : رفیع - اعتبار - مرتضی قلیخان بیات -
امام جمعه شیراز - دشتی - میرزا محمدتقی طباطبائی -
اسعد بختیاری .

ردیف	عنوان	از صفحه	الی صفحه
۱	اعلام استرداد لایحه واگذاری عایدات مستغلات ببلدیه ها از طرف دولت	۲۷۰۳	
۲	تصویب مرخصی آقایان میرزا عبدالحسین - عدل	۲۷۰۳	۲۷۰۴
۳	مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع ببودجه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن و تصویب آن	۲۷۰۵	۲۷۱۴
۴	مذاکره نسبت بخر کبسیون بودجه راجع بشهریه ورثه دکتر هادیخان و تصویب آن	۲۷۱۴	۲۷۱۷
۵	قانون اجازه پرداخت ماهی سی تومان شهریه بورثه دکتر هادیخان از ابتدای سنه ۱۳۰۶	۲۷۱۸	
۶	قانون بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن	۲۷۱۸	

غائبین بی اجازه جلسه قبل

آقایان: دکتر سنگ - شیروانی - ایلخان - اسدی
 حاج میرزا حبیب الله امین - اعظمی - نظام مافی - دادگر
 زارع - قوام - عباس میرزا - افسر - فرهمند - عصر
 انقلاب - حاج حسن آقا ملک - آقا سید حسین آقایان
 جوانشیر - میرزا حسن خان وثوق - حاج غلامحسین ملک
 دیر آمده کان بی اجازه جلسه قبل

آقایان: عراقی - ملک مدنی - شریعت زاده - پالیزی
 نوبخت - مسعود - ثقة الاسلامی - محمود رضا - بحی
 خان زنگنه - آیه الله زاده اصفهانی - محقق شیرازی
 رئیس - آقای ملک مدنی
 ملک مدنی - آقای فرهمند را غائب بی اجازه نوشته اند
 در صورتیکه ایشان کسالت داشتند و مریض بودند .
 خواستم اینرا عرض کنم .

رئیس - آقای عصر انقلاب

عصر انقلاب - بنده هم تحصیل اجازه کرده بوده ولی
 غائب بی اجازه نوشته اند .

رئیس - آقای محقق

محقق - در صورت جلسه بنده را دیر آمده بی اجازه
 نوشته اند خواستم عرض کنم که بنده مریض بوده و
 رفقا هم گاهی می آمدند و میدیدند که برای ملاقات طبیب
 میروم و اجازه مرخصی هم خواسته ام و حتی لامکان هم
 میل ندارم که غائب باشم و تعجب دارم از کمیسیون
 عرایض که اجازه نداده اند .

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - در آنجا پیشنهادی آقای روحی
 کرده بودند که محمولات پستی باید تقشیش شود بعد آقای
 کفیل توضیح دادند و آقای روحی اظهار داشتند منظور
 من همین شده است و پیشنهاد خودشان را استرداد کردند
 عنوان اینکه منظور همین شده است در اینجا نوشته نشده
 است که بملاحظه آن آقای روحی استرداد کردند خواستم

که استدعا دارم که به این امر راضی نشوند و معلوم
 کنند که ما اشخاصی هستیم بی غرض و طمع به مال
 ملت نداریم .

رئیس - آقای روحی

روحی - عرض کنم استناد آقا به این بود
 که ایشان چون قادرند این پول را نگیرند
 در صورتیکه بنده برای آقای میرزا عبدالحسین نمولی
 سراغ ندارم و بعلاوه مجلس تا بحال برای اشخاصی که
 نمول و تمکنشان خیلی بیش از بنده و ایشان بوده است رای
 داده است .

فیروز آبادی - آنها غلط بوده است

رئیس - رای میگیریم آقایانیکه مفاد این خبر را تصویب
 میکنند قیام فرمایند .

(اکثر برخاستند)

رئیس - تصویب شد خبر دیگر

(اینطور خوانده شد)

آقای عدل نماینده محترم آذربایجان تقاضای دوازده
 روز تمدید مدت مرخصی نموده و اظهار داشته اند بواسطه
 کسالت مزاج این تقاضا را نموده اند . کمیسیون عرایض
 و مرخصی عذر نماینده محترم را موجه دانسته تقاضای
 دوازده روز مرخصی نماینده محترم را تصویب و خبر آنرا
 تقدیم میدارد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - گرچه بنده با آقای عدل قول داده
 بوده که دیگر با ایشان مخالفت نکنم ولی در این مرخصی
 قول نداده ام . عرض میکنم آقای عدل خودشان تصدیق
 دارند که سه ماه مرخصی قبلاً گرفته بودند . این دوازده
 روز را خوب است در مقابل آن سه ماه که اجازه داده
 شده است ببخشند . و باز هم عرض میکنم کمیسیون عرایض
 خوب بود مینوشت که این نماینده آنقدر مرخصی سابقاً
 گرفته بود و حالا باز هم این اندازه اجازه میخواهد تا

اینکه دولت بداند که کمیسیون عرایض و مجلس چطور حاتم
 بخشی میکند

رئیس - آقای فیروز آبادی مخالفند ؟

فیروز آبادی - بلی

رئیس - آقای عدل

عدل - بنده بفرمایش آقای آقا سید یعقوب که سه
 ماه مرخصی گرفته ام بعد از آن سه ماه فعلاً دو روز
 بیشتر مرخصی نخواسته ام زیرا که اجازه مرخصی سابق
 بنده هشتاد روز بود بعد از گذشتن مرخصی خواستم
 حرکت کنم يك قدری ناخوش شدم و چند روز عقب
 افتاد معذالك حرکت کردم و به ملاحظه کسالت بود که
 دوازده روز علاوه تمدید مرخصی خواسته ام که میشود
 سه ماه و دوازده روز سه ماهش را که آقا مرحمت فرمودند
 گمان میکنم دو روز دیگر اهمیتی ندارد .

رئیس - رأی میگیریم به این خبر آقایانیکه تصویب

میکند قیام فرمایند .

(اغلب قیام نمودند)

رئیس - تصویب شد . خبر کمیسیون بودجه راجع

به لایحه ذوب آهن حاضر است .

دکتر طاهری - بنده پیشنهادی تقدیم کرده ام

رئیس - قرائت میشود .

(بمضمون ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم لایحه ورثه دکتر هادیخان مطرح شود

رئیس - مخالفی ندارد ؟

روحی - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید .

روحی - متأسفانه دولت این لایحه مستغلات را که
 حقیقه يك لایحه خوبی بود پس گرفت دو جلسه هم هست
 که کاری نکرده ایم حالا معنی ندارد که بودجه آهن ذوب
 کنی را عقب بیندازیم و شهریه تصویب کنیم . بنده از

آقا تقاضا میکنم که این را در قسمت دوم بگذارند و بنده هم موافقت میکنم.

رئیس - آقای دکتر طاهری

دکتر طاهری - تصویب لایحه ذوب آهن اقلایکساعت وقت میخواهد ولی لایحه شهریه ورثه دکتر هادیخان وقتی لازم ندارد و آقا اطلاع دارند که این لایحه بواسطه يك پیشنهادی که قابل توجه شده بود به کمیسیون مراجعه شد و کمیسیون هم همان روز رأی داد و فعلاً دو سه دقیقه بیشتر لازم ندارد و يك رأی میخواهد یا به نفعی یا اثبات رأی داده میشود که تکلیف این بیچاره ها هم معلوم شود.

رئیس - رأی میگیریم به پیشنهاد آقای دکتر طاهری آقابانیکه تصویب میکنند قیام فرمایند.
(معدودی قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد. ماده واحده راجع به ذوب آهن قرائت میشود.

(مضمون ذیل قرائت شد)

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مبلغ یکصد و پنجاه و یک هزار و هفتصد و بیست قران مخارج يك ساله ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن را بر طبق بودجه تفصیلی ضمیمه از محل اعتبار چهار میلیون و نیم که بموجب قانون ۹ اسفند ۱۳۰۵ برای امر ذوب آهن اختصاص داده شده کار سازی دارد.

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای آقاسید یعقوب

آقاسید یعقوب - بنده نظر مخالفم در این است و خیلی مایل بودم که نماینده دولت هم حاضر باشد و به این عرضی که بنده در تحت عنوان مخالفت می کنم يك توجهی کنند. این بودجه که فعلاً مطرح است راجع به آهن ذوب کنی که بعد از اینکه ما موفق

شدیم در این دوره ششم يك قدم عملی برای راه آهن برداریم و حقیقتاً این يك افتخاری است برای دوره پنجم و ششم و برای ملت ایران و برای آن کسانی که حقیقتاً ملت را داخل این سعادت کردند. حالا ما در این عمل ذوب آهن وارد شده ایم حقوق هم میدهیم. متخصص هم داریم. لکن يك موضوعی بود که میخواستم عرض کنم و آن این است که آوردن این متخصص را که آقای مدرس در دوره پنجم پیشنهاد کردند و ما هم آروز موافقت کردیم ولی بعد فهمیدیم که آوردن این متخصص آروز بن مورد بود و حالا باید این متخصص را بیاوریم و وجود آن حالا لازم است و مورد دارد و امروز روز عملش است. ما مسلماً نمیتوانیم در مملکتان کارخانه بسازیم باید وزارت فوائد عامه ساختن کارخانه را بمنافسه بگذارد و مدتها است که متخصص معرفت الارض هم آمده است و تقیضات لازمه را کرده است و بحمدالله منابع طبیعی که دست قدرت الهی برای ما ذخیره کرده است در تمام کوههای ما هست. در طرف سمنان مطابق تقیضات متخصص يك معدن خیلی پر بهائی کشف شده. و خدا خواسته است که بدست ما برسد و درجا های دیگر هم معادن آهن هست، و ما مدتی است که به متخصص مواجب میدهیم و سایر مخارج این کار را هم میدهیم. ولی نتیجه نگرفته ایم بنده مقصودم این است که این بودجه را برای چه میدهند و بنده سؤال میکنم که با تمام این مقدمات چرا اعلان مناقصه ذوب آهن را نمیدهند؟ و هر روزه در روزنامه هی اعلان مناقصه تراورس را میدهند در صورتیکه اعلان مناقصه ذوب آهن خیلی مقدم تر است و این موضوع بود که بنده میخواستم بدولت تذکر بدهم حالا که ما متخصص معرفت الارض داریم و او رفته است و معادن را کشف کرده است اعلان مناقصه ذوب آهن را بدهید که ما از وجود این متخصص استفاده کنیم. بنده اساساً مخالف نیستم و نظر مخالفم همین بود که چرا شروع بعمل نمیکند.

موضوع دیگر اینکه در این لایحه يك قلمی نوشته شده است که آن قلم مخارج مسافرت متخصص است. بنده به آقای معاون فوائد عامه در کمیسیون گفتیم که این قلم را بردارید، مسیو مارتین يك متخصص خوبی است و عالمی است و مسافرت هم که میخواهد بکند با همین اعتباری که برای مخارج مسافرت وزارتخانه دارد میبرد. مثلاً اگر بخواند برود تا سمنان انقدر خرجی ندارد که ما مخارج مسافرت برای او معین کنیم که برای روغن چقدر. برای بترین چقدر. مسیو مارتین يك آدمی نیست که بخواند با این خرج بشکار برود. این مخارج مسافرت يك چیزی شده است که برای هر متخصص خارجی که بودجه تنظیم میکنند يك مقدار زیادی معین میکنند. در صورتیکه هیچ لازم نیست خوب متخصص مثلاً هر چند وقت يك مرتبه میخواهد بی فرسخ مسافرت کند دیگر مخارج مسافرت يك قلم باین بزرگی لازم ندارد. باین نظر است که بنده اساساً با این قلم مخالفم و عقیده دارم که این قلم از صورت بودجه متخصصین خارجی برداشته شود برای استحضار خاطر نمایندگان عرض میکنم ملاحظه بفرمایند که متخصصین خارجی که ما آورده ایم در تحت این کلمه «مسافرت» چه پولهائی ما اینجا داده ایم، مخارج مسافرت معنی ندارد. ما مخارج مسافرت بدهیم که نماینده مالیه با متخصص مالیه میخواهد برود بشکار و گردش؟ بنابراین بنده عرض میکنم آن متخصص معرفت الارض که میخواهد برود و بفهمد معدن آهن کجاست دیگر برای تفریح و تفریح لازم نیست که چهار نفر را همراه بردارد. ما که میخواهیم مملکتان برای گردش و تفریح باشد ما متخصص را برای کار دعوت میکنیم و در مقابل پول میدهیم خیلی هم قدم اینها را بسر چشم میگذاریم بواسطه استفاده که از علمشان میکنیم. اینها يك مسائلی است که ناچارم در ضمن مخالفت با بودجه عرض کنم حیث که نماینده وزارت فوائد عامه نیست حالا آقای دکتر طاهری مخبر است از راه مخبری جواب بنده را میدهد لکن

خود ایشان هم با بنده همدرد هستند درین مسئله که این قلمهای تفریحی که در بودجه است نسبت بمتخصصین باید زده شود باید بگوئیم و اطلاع بدهیم که ملت ایران ملت بیست سال پیش نیست که هر چه بگویند قبول کند. سؤال میکنند درین مدت جنابعالی چه کرده اید که این قدر پول گرفته اید. مخارج مسافرت و تفریحات تمام بضرر است

دکتر طاهری (مخبر کمیسیون بودجه) - قسمت اول از فرمایشات نماینده محترم راجع بتعمیق مناقصه کارخانه ذوب آهن بود چنانکه فرمودند در کمیسیون بودجه هم این اعتراض شد و دولت هم گفت که ما مقدمه اش را تهیه کرده ایم و اعلان میکنیم و این اعتراض صحیح است ولی مربوط باین بودجه نیست. اما قسمت ثانی که فرمودند آن را هم خود کمیسیون بودجه همین نظر را داشت بطوری که نماینده محترم خودشان هم تشریف داشتند این قسمتها حذف شد: خرج مسافرت هزار تومان معین کرده بودند و حذف شد کلیه برای اطلاع خاطر آقایان نمایندگان محترم عرض میکنم بودجه که دولت برای کارخانه ذوب آهن پیشنهاد کرده بود سی هزار تومان بود کمیسیون سی هزار تومان را تصویب نکرد دولت آمد پس گرفت دو مرتبه که آورد بودجه نوزده هزار تومان و کسری بود این نوزده هزار تومان و کسری قریب ده هزار تومان از آن حقوق خود متخصص است و خرج کرایه منزل که بر طبق کنترای که شده و کنترای چند روز قبل از این گذشت نه هزار تومان و کسری بقیه برای سایر مخارج بودجه آن منظور داشته بودند ازین ۹ هزار تومان چهار هزار تومانش را کمیسیون زد که تقریباً نصف آنچه آنها پیشنهاد کرده بودند کمیسیون حذف کرد من جمله هزار تومان خرج مسافرت بود حذف شد هزار و پانصد تومان مخارج اتومبیل بود که هزار تومانش حذف شد؛ مخارج غیر مترقبه هزار تومان حذف شد اینها اقلام برجسته بود که از بودجه حذف

شد نظریات نماینده محترم درین بودجه که باید یک بودجه اساسی باشد برای ادارات جدید التاسیس صحیح است و همین طوری که خودشان تشریف داشتند و دیدند درست شده و انصافاً بودجه ای هست که میشود بآن رای داد

رئیس - آقای باسائی

باسائی - موافقم

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - بنده يك عرضی دارم و آن هم اینست که همانطور که بمقام ریاست هم عرض کرده ام ناچارم يك تبصره ای بر این لایحه پیشنهاد کنم که دولت بعد از گذشتن این لایحه باید اعلان مناقصه را بدهد اینست که عرض میکنم اگر مقصود ریاست مقتضی میدانند مقرر فرمایند اطلاع داده شود که وزیر فواید عامه یا معاون او بایستد اینجا چیزی که ما میگوئیم مسموع واقع شود نه اینکه ما الان بگوئیم و باز مناقصه همین جور بماند اینها با آنجا مامبالمی (ماهی هفت هشت هزار تومان) پول بدهیم و فایده نداشته باشد

رئیس - آقای باسائی

باسائی - راجع بتأخیر اعلان مناقصه که آقای آقا سید یعقوب اشاره کردند آنچه که بنده اطلاع دارم و میخواهم عرض کنم علت تأخیر قصور یا تقصیر از طرف دولت یا وزارت فواید عامه نبوده است و البته تصدیق میفرمائید که متخصصین ناگزیر باید باندازه کافی مراقبت کنند متخصص معرفه الارض مستر بوانه معادن که کشف شده که آهن دارد و ایزت دده است اول معدن که بازدید کرده معدن ناهید است در مازندران و بعد در سمنان و معدن هم در زنجان و آذربایجان و آنجاها حتی در حدود کاشان و اردستان و آنجاها هم يك معاينه هائی شده است تا کنون معدنی بهتر از معدن سمنان پیدا نشده ولی محقق نیست که معدن دیگری در یکی از نقاط ایران نباشد شاید در حدود خراسان معدنی بهتر

از معدن سمنان باشد اخیراً در صدد است که مسافرتی بخراسان بکند و در آن حدود هم معایناتی بشود شاید معدن آهنی بهتر از معدن سمنان پیدا شود تصدیق می فرمائید اعلان مناقصه را دولت وقتی میتواند منتشر کند که آن نقطه که باید کارخانه دائر شود معین باشد الا نظر دولت بهمان معدن سمنان است مطابق راپرتی که داده اند صدی شصت و پنج الی هفتاد آهن خالص دارد و مطابق اطلاعاتی که میدهند این سومین معدنی است در دنیا از حیث مقدار آهن خالص . در سوئد و کانادا و آنجاها معدنها هست که بهتر ازین معدن سمنان است و این سومین معدنی است که در دنیا است برای اینکه کمتر معدنی اتفاق می افتد که این قدر آهن خالص داشته باشد ولی باز ممکن است در يك نقطه از نقاط ایران معدن آهنی باشد که بهتر از این باشد در این صورت باید دولت تمامه نقاطی را که محتمل است معدن وجود داشته باشد معین کند بعد اعلان مناقصه بدهد اول باید محل معین باشد مثلاً کارخانه که میخواهد در نتیجه اعلان مناقصه برای ادوات و ماشین آلات و کارخانه و اینها پیشنهاد بدهد باید نقطه اش را معین کند بجهت اینکه اگر در حدود خراسان باشد باید آن ادوات و آلاتش را در يك نقطه سرحدی وارد بکنند که نزدیک باشد و اگر همین معدن سمنان کافی باشد و بنا باشد کارخانه در سمنان تاسیس شود باید آلات و ادوات در یکی از بنا داری که نزدیک سمنان است تحویل داده شود مادامی که معاينه تمامه نقاط مملکت تمام نشده است تصدیق میفرمائید که عجله نباید بشود در نشر اعلان مناقصه درین صورت موردی برای این پیشنهاد جنابعالی و این تبصره نخواهد بود . دولت اقدام در تاسیس کارخانه ذوب آهن خواهد کرد برای اینکه متخصصین موجودند ولی این متخصصین باید تقاضای مقدماتی خودشان را بانجام برسانند در تمام مملکت . آن وقت اعلان مناقصه داده شود

جمعی ز نمایندگان - صحیح است

کازرونی - عرض میکنم که بنده با این لایحه کاملاً موافقم و البته این اداره بایستی تاسیس شود و پول هم برای تاسیس باید داده شود و اقدام بعمل هم بکنند و همه چیز زود تر باید انجام بگیرد و برخلاف آقای آقا سید یعقوب که بعضی فرمایشات فرمودند که این محتاج بمسافرت نیست و ازین چیزها بنده عرض میکنم اعتباریست بدولت داده میشود و اگر چنانچه لزوم پیدا کند خرج میکند ...

آقا سید یعقوب - خودشان گفتند نمیخواهد

کازرونی - بسیار خوب این اعتبار است که اگر خواست مسافرت بکند البته باید بکند نخواست که مینماید ولیکن عرض بنده این است که هشت ماه از سال ۱۳۰۶ گذشته شما نازه میخواهید اجازه بگیرید از مجلس و اداره تشکیل بدهید بنا برین باید اعتبار بجهت چهار ماه داده شود نه بجهت دوازده ماه نازه اجازه بدهید که اداره تاسیس شود برای هشتم گذشته این که معقول نیست این است که بنده عقیده ام اینست بایستی چهار ماه قید شود اگر غیر از اینست و اداره تاسیس شده و نازه میخواهند از مجلس اجازه بگیرند بنده میخواهم استدعا کنم که پس تصویب نکنید تا دفعه دیگر نظار پیدا نکنند و الا اینها سر خود بدون اجازه مجلس کارهاشان را بکنند بعد از کار کردن آن وقت بیایند مکتب خانه برای فرزندشان که متولد شده تاسیس بکنند بنده با این ترتیب موافق نیستم

مخبر - نماینده محترم مسبقند که وقتی که در دوره پنجم قانون راه آهن گذشت خود مجلس رای داده که متخصص ذوب آهن را استخدام کنند وقتی که استخدام شد و آمد البته بر طبق آن کنترالتش مخارجی دارد که باید بدهند و اگر لایحه را ملاحظه فرمایند می بینند که از اول این سال اعتبار بابت گرفتن این بودجه خواسته شده آن هم قبل از تعطیل تابستان تنظیم و بمجلس تقدیم شد بعد مجلس تعطیل شد و موفق نشد باین که تصویب بکند دولت هم پس گرفت و اصلاحاتی کرد حالا مجدداً

آورده است این يك چیزی نیست که نازه اجازه نخواهند بر طبق تصویب خود مجلس این اداره تاسیس شده منتهی تصویبش بتعویق افتاده و ما حالا داریم تصویب میکنیم و البته هر قدر که موقع خرج پیدا میکند مصرف میشود و هر قدر که مورد خرج پیدا نمیکند میماند

رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده اولاً تعجب میکنم از دولت که چرا باید لایحه اش را سی هزار تومان بیاورد . معلوم می شود که علاقه به مالیه مملکت ندارد . چرا دولت باید صورت بودجه را سی هزار تومان بنویسد و بفرستد بکمیسریون بودجه که در کمیسیون بودجه یازده هزار تومان آن را کسر کنند اگر کمتر میشد چرا دولت آن پیشنهاد را کرد اگر نمیشد چرا کمیسیون بودجه تصویب کرد پس معلوم میشود که دولت علاقه به مالیه مملکت نداشته که این قسم پیشنهاد کرده .

ثانیاً من میخواهم بدانم چه شده که این شخص که آمده است برای ذوب آهن اولاً چرا قبل از اینکه کارش را مشخص کنند آوردند این خطائی بود شده باید سالی هشت هزار و هفتصد تومان خرج مخصوص حقوق او بدهیم بعد آمده است درین لایحه مخارجی بجهت اداره این کار معین کرده (اداره ای که هیچ کار نکرده و حالا بعد از این کار خواهد کرد) مخارجی معین کرده که دانش از عهده ما بیرون است مثلاً متخصصی که هیچ کار نکرده و نمیتواند کار بکند بجهت اینکه اسبانش فراهم نیست يك مترجم گرفته سالی هزار و دویست تومان رزقه چه را بکنند نمیدانم منشی گرفته نهصد و چهل و هشت تومان خوب این چه ملاحظه بوده است ؟ منشی سالی نهصد و چهل و هشت تومان بگیرد که چه بکنند ؟ چس را بنویسد ؟ از آنطرف ماشین نویس آلمان یکی گرفته بسالی نهصد و چهل تومان ؛ بجهت ذوب آهن چه را ماشین بکند نمیدانم . شفر گرفته بسالی نهصد و چهل تومان . . . .

یک نفر از نمایندگان - چهار صد و هشتاد تومان فیروز آبادی - بموجب این لایحه این است: شوفر سالی ششصد تومان آنوقت این متخصص ذوب آهن می خواهد سوار شود کجا برود؟ آمدند گفتند معدن شناس. آن غیر از این است. این متخصص ذوب آهن است و غیر از متخصص معدن شناس است. این جایی را رفتن لازم ندارد که دولت سالی ششصد تومان مخارج سفر بآورد بعد مستخدم گرفته است سالی سیصد تومان. کرایه خانه و آتاشیه سالی هزار و چهار صد و پنجاه تومان. مخارج اتومبیل و لوازم بدکی سالی هزار و پانصد تومان. آتاشیه و لوازم اداری چهار صد تومان. لوازم التحریر و سوخت و روشنایی سالی ششصد تومان. مخارج مافرنهای لازم (نمیدانم کدام مسافرت لازمی است برای ذوب آهن) هزار تومان... مخبر - این حذف شده است آن لایحه دولت است که شما میخوانید

میرزا عبدالله خان معتمد - اشتباه میخوانید این خبر کمیسیون بودجه است که مطرح است (خبر مزبور را بایشان دادند)

فیروز آبادی - بلی - علی بی حال مقصود اینست که باید هیئت دولت وقتی که يك لایحه را پیشنهاد مجلس میکنند کمال ملاحظه را بفرمایند که مالیه ایران این طور تضییع نشود بجهت اینکه يك متخصصی که ما از وجود او هیچ قسم استفاده نمیتوانیم بکنیم نباید راضی بشویم نوزده هزار تومان و چیزی خرج او بشود مخبر - بازده هزار تومان

فیروز آبادی - ما نظر خرج و دخل هستیم ملت ما را فرستاده این جا که حقوق آنها را حفظ کنیم اگر بنا شد از کسی ملاحظه کنیم و حرفی نزنیم و حقوق ملت را حفظ نکنیم با آن قسمی که خورده ایم مخالفت کرده ایم و بمقتضای وظایف و کالتی خودمان عمل نکرده ایم پس بنده لابدم باین قبیل موارد مخالفت کنم

رئیس - آقای عمادی

سید میرزا علی عمادی - آقا این صرفه جوئیها را که درین جور مواقع میفرمایند خوبست که توجه در اصل موضوع هم بفرمایند یعنی یا باید بفرمایند متخصص لازم نداریم و این امر نباید بشود. این که تصویب شد وقتی که بنامش اصل موضوع محقق شد شما ملاحظه بفرمائید در سایر متخصصین هم این احکامات هست. این حقوق هست. پس این بحث بر ثلاثه غشاله می رود... فیروز آبادی - بسیار خوب.

عمادی - پس شما باید بفرمائید باینکه متخصص فلان چیز لازم ندارد. منشی لازم ندارد. فلان لازم ندارد. این را نمیشود گفت هر قرار داد و آوردن متخصص این لوازم را بخود دارد طبعاً. و چون اصل مطلب محرز و مورد تصدیق مجلس شد این لوازم را لایحه باید قبول کرد. حالا چیزی که هست بعضی اوقات در بعضی خرجها ملاحظه بفرمائید که مراتب تصویب چقدر فرق میکند مطلب ابتدا می آید بمجلس آن وقت رجوع میشود بکمیسیون کمیسیون بودجه هم در آن مطلب امعان نظر میکند توجهات کامله را در مطلب میکند تمام آنچه که فضول است میزند چنانکه ملاحظه فرموده اید در چندین مورد ز لوابجی که دولت بمجلس تقدیم کرد کمیسیون بودجه فضول را زد درین مورد هم نه هزار و خرده ای را کمیسیون الغاء کرده است چرا همین ملاحظه که همان عمخواری که حضرت عالی درباره ملت و مملکت میفرمائید (و البته هم باید بفرمائید) آنها هم دارند. (بنده تصدیق میکنم البته هر و کیلی باید ملاحظه کند) آنچه که لازمه الغاء و حذف شدن است حذف شده و آنقدر لازمی که در تمام اصول آوردن متخصصین معمولاً به بوده است آنها را گذاشته اند و این لایحه را آورده اند بمجلس و البته آن عده هم که در کمیسیون هستند آنها هم مثل شما هستند از خارج که نیستند. خوب البته یکموقعی انسان باید صرفه جوئی نکند که ممکن الوقوع باشد ولی اینها از لوازم این شخص است

رئیس - آقای فرمند

فرمند - بنده در موقعی که لایحه استخدام مارتین اینجا مطرح بود اظهار عقیده و نظر کردم و البته هر عقیده را که شخص دارد باید بعنوان مخالفت به عرض همکاران خودش برساند. این قسمت ذوب آهن را که بمجلس پیشنهاد میکنند مال یک نفر مهندس است که نوزده هزار تومان است البته آنطوری که بنده حدس میزنم يك مهندسین دیگری هم لازم است و در دوره پنجم در تشخیص لغت ذوب آهن برای ما يك اشتباهی حاصل شد این مهندس یعنی همین مسیو مارتین را خواستند و آمد. این شخص گفت شما اول باید آهنرا استخراج کنید و آهن خام را بدهید بمن تا من مصنوع کنم. اینجا در ذوب آهن و مصنوع کردن آهن اشتباه شد. اول باید آهن را با کوره ذوب کنند و آن دیگر ماشین لازم ندارد. وقتی که میخواهد مصنوع کند يك ماشین هائی لازم دارد که این مسیو مارتین هم متخصص آن ماشین ها است. این معنی را هر کدام از آقایان از خودش میتوانند تحقیق کنند او میگوید آهن خام دست من بدهید تا من بتوانم مصنوع کنم عجب لئاً این شخص همینطور که آقای آقا سید یعقوب فرمودند گردش می رود زیرا این البته وقتی کار ندارد گردش می رود و برای آن متخصص معرفه لارض در واقع يك ندیمی است. چون برای يك نفر آدم علم مهندس خیلی ناگوار است که در يك اطاقی تنها بنشیند و بالعکس اگر گردش کند خیلی نافع است بنده نظرم این بود و خواستم این نظر را باین عنوان عرض کنم این مسئله استخراج معدن و مصنوع کردن آهن صورت بیل یا سایر ابزار اینها را همانطور که آقای مدرس میفرمودند که دولت چهار پا دار نمیتواند بشود دولت کارخانچیی هم نمیتواند بشود اگر نخواهد بشود مستلزم يك مخارج گزافی از قبیل حقوق شوفر و همین چیز هائی که آقای آقا سید یعقوب اشاره کردند میباشد و يك مخارج فوق لعاده پیش می آید چنانچه خالصجات

را وقتی ما حساب کنیم هشتاد در صد از منافع ده را دولت خرج آن ده میکند و آنوقت صدی بیست عایدات دارند وقتی دولت بخواهد از این کارها بکند بالطبع يك مخارج گزافی پیدا میکند. این جا ما نه عاشق لغت استخراج معدن هستیم و نه عاشق لغت مصنوع کردن آهن مقصود مجلس و دولت این بود که استخراج آهن بکنیم و این سالی دوسه ملیون آهنی که از خارجه میخریم نخریم و آهن را در داخله خودمان فراهم کنیم این مقصود البته مقصود مقدسی است برای اینکه صادرات و واردات ما موازنه پیدا میکند و عجلالتاً باین رویه که ما پیش میرویم آن مقصود بعمل نمی آید. چنانچه در چند روز پیش عرض کردم که این آهن مال التجاره است در دنیا و اگر کران تمام شود بالطبع آهن داخله را نخواهند خرید و مال خارجه را میخرند. مثل اینکه پارچه لباس در مملکت ما هست ولی اغلب پارچه خارجه را میخرند چون آن ارزان تر است پس باید از حالا این نکته را در نظر گرفت و راه حلی پیدا کرد چه دولت پیدا کند چه مجلس. مقصود بنده فقط این فکر است که يك راه حلی پیدا شود ذوب آهن خیلی خوبست. استخراج معادن خیلی نافع است ولی بالاخره باید آن مقصود اساسی ما بعمل آید یعنی این آهن ارزان تر از آهنی که از خارجه خواهد آمد تهیه شود که مردم آهن ما را بخرند. اگر دولت آهن را استخراج کرد و مردم آهن دولت را بخرند کارخانه خواهد خوابید. ما که عاشق لغت استخراج معدن نیستیم. این نکته قابل توجه است و باید بعقیده بنده مجلس شورای ملی و کمیسیونهای مجلس برای این کار يك راه حلی پیدا کنند. و ممکن است با خود مسیو مارتین هم در این خصوص مذاکره کرد و راه حلی پیدا کرد چون خود او هم نظریاتی دارد. الان اینجا دو نفر مهندس است یکی معدن شناس و یکی متخصص مصنوع کردن آهن. از نظریات این دو نفر ممکن است استفاده کنند. بنده معتقدم که ممکن است از کمیتهای آلمان استمداد کرد که بیایند این معادن را استخراج

بیرون می آید. برای تأمین این مقصود مستر بونه متخصص معرفت الارض را خواستند که بیاید همه جا را تقشیش و رسیدگی کند. او آمده است و مشغول هم هست و علت اینکه تا بحال اقداماتی نکرده اند برای تشخیص این موضوع است و البته نظر نماینده محترم را هم رعایت خواهند کرد.

جمعی از نمایندگان - مذاکرات کفایت

رئیس - اجازه میفرمائید چند دقیقه تنفس داده شود؟

جمعی از نمایندگان - صحیح است

(در اینموقع جلسه برای تنفس تعطیل و بفاصله نیمساعت مجدداً تشکیل گردید)

رئیس - پیشنهاد های واصله قرائت میشود

(شرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

مقام محترم ریاست چنانچه صلاح میدانند امر فرمایند...

آقا سید یعقوب - این پیشنهاد نیست آقای

پیشنهاد آقای کارزونی

ماده واحده در قرار ذیل پیشنهاد میکنم:

ماده واحده - وزارتنامه مجاز است مبلغ دو هزار و

نود تومان مخارج چهار ماهه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن

را بر طبق صورت جزء ضمیمه از محل اعتبار چهار میلیون

نیم اختصاص برای مور ذوب آهن بپردازد.

رئیس - آقای کارزونی

کارزونی - بنده چنانچه عرض کردم با اصل لایحه

موافقم و با افلاک هم بدون استثناء موافقم لیکن

اینجا بازرده هزار و یکصد و هفتاد و دو تومان که پیشنهاد

شده هشت هزار و هفتصد تومان متعلق به متخصص

ذوب آهن است و این بر طبق قانونی که ما گذرانیم

البته بایستی تأدیه شود و گمان می کنم محتاج باین هم

نباشد که ما یک لایحه ثانوی بیاوریم. این قلم را

که موضوع کنیم باقی میماند شش هزار و چهار صد

رئیس - آقایانیکه این پیشنهاد را قبول توجه میدهند

قیام فرمایند

(عده قلیلی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه شد

پیشنهاد آقای آقا سید یعقوب

بصره ذیل را پیشنهاد میکنم.

بصره - دولت مکلف است پس از تصویب این

قانون در ظرف یکماه اعلان مناقصه کار خانه ذوب آهن

را منتشر نماید

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - در ضمن مذاکره در لایحه بنده

بن نظر را عرض کردم آقای باسائی در جواب بنده

فرمودند که دولت هنوز اطمینان پیدا نکرده است که

کار خانه ذوب آهن را مثلاً در سمنان که فعلاً خیلی محل

نظر است قرار بدهند یا جای دیگر و مشغول هستند در

قسمت شرق هم يك مطالعات بکنند از این جهت فرمودند

اعلان مناقصه تعویق افتاد بنده عرض میکنم بر فرض

که متخصص معرفه الارض بخواد بطرف شرق هم مسافرت

کند منافاتی با اعلان مناقصه ندارد ممکن است اعلان

مناقصه داده شود و صورتش نیاید در وزارت فوائد عامه

و تا آن وقتیکه ورود در شرق هم تحقیقات بکنند موقعش

رسیده است اعلان مناقصه که داده شد اینجا در دکان

نیست که فوراً نیاید مناقصه را تمام کند پس هر چه

زودتر ما باید اعلان مناقصه را جمع به کارخانه آهن ذوب

کمی بدهیم زیرا خود این مسئله دوسه ماه طول خواهد کشید

بنا بر این هیچ منافات با هم ندارد این بود که بنده خواستم

دولت مطلع باشد و وزیر فوائد عامه بیاید برای اینکه

بداند مجلس در مسئله اعلان مناقصه دادن عجله دارد

این شخص هم فردا پس فردا وارد عملیات بشود و

اینکه در ظرف یکماه نوشته ام خیلی مهلت داده شده

است و باید زودتر اعلان مناقصه بدهد این متخصص هم

که بخواد بطرف خراسان مسافرت کند و به بیند در

هفتاد و دو تومان که برای یکساله در نظر گرفته شده.

بنده همچو تصور می کنم که بیش از این چهار ماهی

که از سال سیصد و شش باقی مانده نبایستی داده شود.

زیرا این اداره حالا اجازه تشکیلش از مجلس گرفته میشود

و از امروز که چهار ماه بیشتر با آخر سال باقی نمانده ما

تصویب میکنیم که اختیار داشته باشند تأدیه کنند و

این چهار ماه از قرار ماهی با صد و بیست و دو تومان ونیم

میشود دو هزار و نود تومان. از برای چهار ماهی که

از امسال باقی مانده و مجلس اجازه می دهد که

این مبلغ را تأدیه کنند. لیکن برای هشت ماه

گذشته که ما نباید اجازه بدهیم که در ایام گذشته تشکیل

بدهند و حقوق تأدیه کنند و اگر گفته بشود که این

اداره تشکیل شده بنده عرض میکنم اگر صحیح است

که تشکیل بکنند و بعد بیاورند ما تصویب میکنیم که

برای این چهار ماه هم محتاج بتصویب و اجازه نیست این

است که بنده بیش از چهار ماه مقتضی نمیدانم اجازه

داده شود و آن هم دو هزار و نود تومان است با استثنای

حقوق متخصص که آن البته باید تمام داده شود

مخبر - نماینده محترم مطالب این پیشنهاد را در موقع

شرح لایحه هم فرمودند و بنده عرض کردم وقتی که

ما در دوره پنجم رأی ددیم بکارخانه متخصص ذوب

آهن این متخصص بر حسب تصویب و اجازه مجلس شورای

ملی کمترت شد و آمد و يك مخارجی هم در کمترت او

راجع به کرایه خانه و تأدیه و مسافرتی که بر حسب

دستور دولت میکند تصویب شده که قسمت اعظم

این بودجه را آن ها تشکیل میدهد این شخص که وارد

شد و این اداره را تشکیل داد بودجه اش را تنظیم و

تقدیم مجلس کردند ولی مصادف شد با تعطیل تابستان و

مجلس موفق بتصویب بودجه نشد. این شخص هستند

و مشغول کارند منتهی تصویب بودجه شان بتأخیر افتاده

و البته اگر عضو هم دبیر بیاید از همان وقتی که وارد شده

حقوق بهش خواهند داد نه از سابق

کنند و مصنوع کردن را هم خودشان تقبل کنند و با ما کمترت به بندند و حساب کنند ببینند صرف خواهد کرد که با آهن خارجی رقابت کند آنوقت سعی کنند در عمل حالا بنده عرض نمیکم که این کار را وقفه بدهند خیر این فعلاً بگردن ما افتاده است ولی هر وقت از ضرر بگذرد همان ساعت منفعت است. ما رو به ضرر میرویم هر جا جلویش را بگیریم منفعت است. يك راه حلی میخواهد که در آتیه این آهن ما بتواند با آهن همسایه های ما رقابت کند. اگر این قسمت را ما در نظر بگیریم بالاخره در آخر کار بشکال بر خواهیم خورد آهن بعد از يك ضرر های زیادی. اگر زودتر این فکر بیفتیم و راه حلی برای این کار پیدا کنیم البته از يك ضرر هائی که ما خواهد خورد جلوگیری کرده ایم این است نظر بنده

مخبر - گرچه نماینده محترم بالاخره نظیر مخالفتی

فرمودند ولی فرمایشات که بر ضد استخدا مارتین ظهر

فرمودند بنها عوقش چند روز قبل بود که کمترت

مارتین بن جا تصویب شد. در هر صورت کمترت

او تصویب شده و اگر اول وجود او ذینفع نبوده

حالا بعد از امتحانات که شده است وجودش لازمه است

قسمت مفصل فرمایشات آقای راجع به بن بود که لازمه

است ضوری بن آهن استخراج شود که بتواند رقابت

کند با آهنهای خارجه. بن آوردن متخصص برای

همین است و همین نظری را که آقای باسائی

ظهر کردند راجع به تعویق مناقصه کارخانه

برای همین است که این مستر بونه که متخصص

معرفت الارض است همه جا را تقشیش بکند و به بیند در

چه محل است که اگر دولت مخارجی متحمل شود بصره

و صلاح نزدیکتر است که در همان جا زحمت بکشد و

آهن را استخراج کند. چون يك جا هست صدصت

آهن دارد. يك جا هست صد جهل دارد البته جائی

که صدصت آهن دارد بیشتر مقرون بصره است و ارزانتر

آنجا معدنی هست یا نه منافات ندارد. حالا اگر دولت میگوید که خیر اعلان مناقصه زودتر از یکماه میدهم ممکن است بنده تبصره ام را پس بگیرم

وزیر فوائد عامه - در این موضوع بطوری که این چند روزه استحضار حاصل کرده ام البته دولت در نظر دارد که با سهیل طرق و سائل صرفه جوئی را در نظر بگیرد و هر گاه اعلان مناقصه داده شود شاید در اثر آن محظوراتی که هست موفق نشوم که به مقصود برسیم و با مذاکره که با رئیس آهن ذوب کنی شده است يك تصميمات اتخاذ شده است که البته بعد آن تصمیم به اطلاع مجلس شورای ملی خواهد رسید و صرفه دولت در آنجا بهتر منظور شده است و عجاله دلائلی هست که حالا نمیتوانم بعرض مجلس برسانم بعد البته بعرض مجلس مقدس می رسانم.

آقا سید یعقوب - بنده استرداد میکنم

رئیس - آقای فیروز آبادی پیشنهاد کرده اند که

اقلام تجزیه شود.

بعضی از نمایندگان - نمیشود

فیروز آبادی - بنده پیشنهاد تجزیه کرده ام در هر قسمت هر که موافق است رای میدهد و هر که موافق نیست نمیدهد

رئیس - آقای آقا سید یعقوب

آقا سید یعقوب - این مسئله را که آقای فیروز آبادی فرمودند در مجلس سابقه دارد ولی این ترتیب ممکن نشد و حالا هم چون يك ماده است نمیشود. اگر چند ماده بود تجزیه در مواد ممکن بود. ولی يك ماده که متضمن اجزائی است تجزیه در اقلام مطابق نظامنامه سابقه ندارد لیکن در صورت ضمیمه ممکن است نسبت بحذف اقلامش پیشنهاد هائی بشود

رئیس - یکی دو مورد اتفاق افتاد که همچو پیشنهادی شد ولی قبول نشد.

فیروز آبادی - پس میگیرم.

رئیس - رای گرفته میشود باین ماده واحده. يك

پیشنهاد دیگر مانده است قرائت میشود

(بشرح ذیل قرائت شد)

پیشنهاد میکنم رقم اول سمت یمن کله قران تبدیل بتومان شده و از این بیعد هم واحد مقیاس تومان باشد معتضد استرابادی

رئیس - آقای معتضد استرابادی

معتضد استرابادی - گمان می کنم این پیشنهاد بنده توضیح مفصلی لازم ندارد فقط مقصود این است که واحد مقیاس از حالا به بعد تومان باشد

مخبر - قبول این پیشنهاد مانعی ندارد. چندی قبل آقای تقی زاده همین پیشنهاد را کرده بودند

آقا سید یعقوب - بنده مخالفم

رئیس - بفرمائید

آقا سید یعقوب - يك وقتی در همین مجلس آقای

تقی زاده این عنوان را کردند ولی در کمیسیون بودجه رئیس کل مالیه و رئیس محاسبات آمدند و در این موضوع صحبت کردند و توضیح دادند و گفتند علت اینکه قران را ما واحد قرار دادیم باعتبار يك کسورانی است که در تومان نمیتوانیم قرار بدهیم

عدل - چرا نمیشود مأخذ قرار داد؟

آقا سید یعقوب - آقا بگذارید حرفم را بزنم لایحه مستغلات را که از بین بردید بنده که مخالف نیستم ولی میخواهم بطور تذکر عرض کنم که آقای تقی زاده هم يك وقتی این مسئله را اظهار کردند ولی دکتر میلپو در کمیسیون بودجه آمد و در آنجا يك اظهارات و بیانات کرد که تمام اعضاء کمیسیون تصدیق کردند که واحد را باید قران قرار داد حالا چه منافات دارد دفع ما در این است ما که از این کار ضرر نمیبریم

رئیس - آقای مخبر قبول کردند رای گرفته میشود

ماده واحده با تبدیل قران به تومان. آقایانی که موافقتند اوراق سفید میدهند

(در اینموقع اخذ و شمارش آراء بعمل آمده نتیجه برترتیب ذیل حاصل شد)

ورقه سفید علامت قبول ۷۴ کیود ۳

اسامی موافقتین

- آقایان: میرزا سید مهدی معتمد - عمادی - ملک آرائی
 بنی سلیمان - ایقون - عصر انقلاب - نجومی - محمود
 رضا - ملک برج میرزا پور تیمور - دادگر - حاج آقا
 حسین - شریعت زاده - نوبخت - کلالی - کی استوان -
 ملک مدنی - حاج آقا رضا رفیع - میرزا هشتم آشتیانی -
 بهبهانی - آقا سید یعقوب - حاج میرزا مرتضی - بدر -
 روحی - احمد جمعه مهر - ثقه لاسلامی - درهیمی -
 موقر - فومنی - میرزا زهرا آشتیانی - مدرس - مهر -
 نارت - طباطبائی دیم - سفنداری - سید حسین آقایی -
 جلایی - عراقی - دهستانی - جمشیدی - بلخانی -
 سید زهرا ضیاء - خوجوی - دکتر لقمان - حیدری -
 آقا زاده سبزواری - صالحی - میرزا عبدالله خان وثوق -
 زوار - محمد تقی خان معد - وزیر - معظمی -
 سکندری - آیت الله زاده خراسانی - کارزویی -
 مولوی - ساکینیان - خوئی - مقدم - عدل - فیهمی
 مفتی - حقیویس - پالیزی - دکتر رفیع خان امین -
 طباطبائی وکیلی - سلطان محمد خان عمری - میرزا
 عبد الحسین - جهانشاهی - دیوان بیکی - دولتشاهی -
 میر مختار - فرشی.

(اسامی مخالفین)

آقایان: فیروز آبادی - تقی زاده - دکتر محمد خان مصدق.

رئیس - عدد حاضر ۸۹ و ۷۴ رای تصویب شد
 (خبر کمیسیون بودجه رجوع به ورثه دکتر هدی خان
 بشرح ذیل خوانده شد)

کمیسیون بودجه پیشنهاد های آقایان نمایندگان محترم

راجع شهریه ورثه دکتر هدی خان مورد شو و مطالعه قرار داده و بالاخره از آنجا یکک مجلس شورای ملی هم پس از پیشنهادات و صلح بالاخره با بیوریت تقدیمی کمیسیون ظنیر موافقت نمودند کمیسیون بودجه هم سایر پیشنهادات را بپسندیدند و بیوریت - حق خود را تسلیم مینماید رئیس - آقای فیروز آبادی

فیروز آبادی - بنده در آنجا یکک تقصیر است که باید و کلا حقوق ملت خودمان را از پادشاهی نصد توهین نمیکند و هرگز توهین و صد هزار توهین حفظ بجایبیم و اسم و زود پیش بنده فرقی ندارد منتها اگر زودتر باشد همیشه بر زودتر و اگر کمتر باشد همیشه بر کمتر میداند ولی در اساسش هر قدر که باشد باید حفظ حقوق را بکنم از این جهت عرض میکنم که سر و کار نیست مالک پولی را از مردم بگیریم و به این قبیل مصارف رسانیم و حق بلعده را غیر بدهیم این پولی را که از مردم میگیریم برای این است که مصارف مذکرت برسانیم نه اینکه همه روزه و هر هفته شهریه به شخص بدهیم آنها بطور غیر متناسب هر چند ماهی سی تومن چیز بدهی بنظر نمی آید ولی بعقیده بنده خیلی زیاد است زیرا دو سه نفر هر کدام با ماهی چهار پنج تومن میتوانستند در این شهر اندکان کنند پس چه شده که این دو سه نفر میخواهند با سی تومن زندگان کنند و بدون خدمت ماهی سی تومن بگیرند و شاید گفته شود که این شخص طبیب بوده و سرمریض های مسری مبرقند و از این جهت استحقاق دارد در جواب باید گفته شود که مگر بجهت مبرقند وقتی که مبرقت و دست هر مریض را میگرفت یا میگرفت دوسه تومن میگرفت و با میشد میآمد حالا اینها مجوز این است که در سال سیصد و شصت تومن به دو نفر بدهند و بگویند چون پدر آنها طبیب بوده است این پول را باید بگیرند این سراوار نیست که سالی سیصد و شصت تومن مال این ملت بد بخت را بردارند و به این عنوان

به دو سه نفر بدهند اگر گفته میشود فقیرند که همه فقیر و بی چیزند پس بنده سزاوار نمیدانم به دوسه نفری بدهند که میخواهند بروند در خیابانها بگردند

رئیس - آقای بامداد

بامداد - در صورتیکه بنده در این موارد اغلب با نظریات آقای فیروزآبادی موافقم ولی در این مورد میخواهم يك عرضی مقدمه بکنم و بعد يك شهادت در حضور آقایان بدهم عرض من است اگرچه بعضی از مأمورین دولت سوء رفتار میکنند بطوریکه مردم از آنها رنجش دارند ولی واقعاً بدبخت ترین مردم در همه مملکت مأمورین دولتی هستند مخصوصاً مأمورین جزء زیرا وقتی در برج حقوق آنها عقب می افتد مجبور به قرض و گرو گذاشتن ما بحتج خود میشوند هر کس مطلع است این مسئله را میداند در صورتیکه باید مأمور دولت یعنی اینکه در درجه خودش و سهم خودش مصالح عمومی در تسلیم شده است يك کاری کرد که مطمئن باشد و او را ضمیمه انجام وظیفه بکنند بلکه هر روزه متزلزل باشد و همچو فکر کنند که اگر مرد زن و بچه اش زگر سنگی میبیرند باید لافاقل بدهند که يك دولت قدر شناسی هست بطوریکه اگر وظیفه اش را خوب انجام دهد و با فراموش نمیکند بن يك صلی است که سایر مملکت دنیا و دول معظمه هم همینطور رفتار میکنند و بعد بن جهت سوء جریان اداریشان هیچ است با خیلی کم است عا شهادتیکه میخواهم در این خصوص بدهم بن است که این دکتر هادی خن یک نفری بود که پس از تحصیلانش آمد و داخل در خدمت صحبه دولت شد و همیشه در جاهای بد آب و هوا میرفت اخیراً در آستار با ماهی سی تومان حقوق رفت و در آنجا مرد وقتی هم مرده بود نتوانستند جنازه او را دفن کنند برای اینکه هیچ نداشت از آنجا تلگراف کردند به يك شخصی و از اینجا اعتبار داده شد که این بدبخت را دفن کنند زن و بچه اش هم از آنوقت که بحال همینطور سرگردان و حیران

و این معاش هستند بنا بر این خیلی موقع است که این ماهی سی تومان را ما بدهیم و این سبب خواهد شد که سایر مأمورین دولت دلگرم بشوند و وظیفه خودشان را بخوبی انجام دهند

بعضی از نمایندگان - مذاکرات کافی است
روحی - کافی نیست

رئیس - رای میگیریم آقایانی که مذاکرات را کافی میدانند قیام فرمایند
(غلب قیام نمودند)

رئیس - کثرت است . پیشنهاد آقای فیروزآبادی
(بمضمون ذیل خوانده شد)
بنده پیشنهاد میکنم که نوشته شود ماهی بازده تومان بد نسبت تقسیم شود

رئیس - آقای فیروزآبادی
فیروزآبادی - بنده اولاً عرض کرده ام که بن این نوع شهریه ها اساساً مخالفم خوب حالا که نظر مجلس این است که طرح بکنند و به فقراء يك چیزی بدهد میدویم همچنانکه بگمده در نظر میگیرند و ملاحظه چند نفر میکنند تمام مملکت و ملت را در نظر بگیرند نشانه در نظر هم دارند . بهر حال حالا که این تصمیم را دارند سی تومان زیاد است و خواست ماهی بازده تومان بدهند زیر دو نفر زن و يك پسر که بیشتر نیستند و لابد عایدات دیگری هم داشته اند و اگر نداشته اند با محل مرده بودند خواست بن ماهی بازده تومان ضمیمه سایر عایدی که دارند کنند و با آن زندگان کنند علاوه در این شهر يك کارهای دیگری هم برای آنها هست از قبیل قالی بافی و جوراب بافی و خیاطی خواست بن کارها را بکنند و این ماهی بازده تومان را هم ضمیمه کنند و زندگانی نماید

عضی از نمایندگان - رای - رای

رئیس - رای گرفته میشود آقایانیکه این پیشنهاد را

قابل توجه میدانند قیام فرمایند

(معدودی قیام نمودند)

رئیس - قابل توجه نشد . پیشنهاد آقای روحی

(بطریق ذیل خوانده شد)

بنده پیشنهاد می کنم ماهی بیست و هشت تومان داده شود

رئیس - بفرمائید

روحی - عرض میکنم خواست آقایان وکلا و دولت رای مملکت يك فکری بکنند و يك مؤسسات صنعتی در این مملکت دائر بکنند که مردم را بکار و درند من می بینم بن رفتاری را که در زمان استبداد میکردند امروزه دولت و مجلس دارد میکنند و هر روزه تسلط یومیه یا شهریه است . اگر می خواهید که کارها را دایره کنید خواست بروید بنهایی را که شهر در خیابانها پهلوی سگها میخوانند يك فکری برای آنها بکنید همه اهالی مثل دکتر هادبخان فرزاد و اهل این مملکتند خواست دولت باسویه به همه نگاه کند چهار تا مؤسسه باید در این شهر ایجاد شود در مردم کار بکنند و کار بکنند رفعت نیابند و توقع پول بکنند و بن ترتیب هر سالکه تولید گدا و فقر و دزدی میکنند فایده دیگری نخواهد داشت این رفقتها واحساسات و عواطفی که نسبت به بنها داریم خواست روی هم جمع بکنید و سر هم بگذارید و يك مؤسسه صنعتی و چهار تا کارخانه قالی بافی باز کنید و مردم را بپرید آنجا کار کنند و همین پسر دکتر هادی خان هم برود قالی بافی بد بکشد و اهل صنعت اشود کار کند و زن بخورد و بنسده با این صل شهریه و مستمری مخالفم

بامداد - عرض میکنم بن فرمایشات عمه صحیح است ولی بموقع خودش البته مملکت هم باید کارخانه داشته باشد مؤسسات قتصادی باید داشته باشد همه بنها صحیح است اما از آنطرف هم دولت باید قدر دان باشد و باید مشوق باشد و خدایه وظیفه شناس خودش را

مطمئن بکنند و بدانند بفهماند که اگر مردی زن و بچه تو بن باعث نخواهد ماند من تکفل میکنم پس بن ترتیب هم بموقع خودش خواست زیر که هر چیزی بخای خودش بیکوست . خواست آقایان . بن ترتیب موافقت کنند ما هم موافقت میکنیم که آن کارها صورت بگیرد .

روحی - مسترد میکنم

(پیشنهاد آقای شریعت زاده بطریق ذیل خوانده شد)
پیشنهاد میکنم شهریه مقررده بطور تساوی بین وراثه دکتر هادی خان تقسیم شود .

شریعت زاده - بنده این پیشنهاد خودم را بدو نظر تقدیم کرده یکی اینکه صحبت میشود زومتخواری و آنوقت تطبیق میکنند و را با این موضوع در صورتیکه عقیده بنده مسوردی ندارد زیرا دولت مکلف است کلیده مأمورینی که در حین انجام وظیفه فدا میشوند آتیه آنها را عادلانه تامین کنند تا بتوانند تمویک کنند و بین محیط فایده رسانند . قسمت دیگر رجوع است بتقسیم این پول چون این تصویبی که از طرف مجلس شورای ملی میشود برای این است که آنها بتوانند زندگان خودشان را اداره کنند و وسائل معاششان را فراهم کنند . مقصود بنده این است بین زن و مرد از جهت مصارف نمیتوان این بین درجه فرق قائل شد که پسر دکتر هادبخان اینقدر بیشتر از دخترش ببرد البته هر دوی آنها مصارف تحصیلی دارند و شام و نهار و لباس و سایر لوازمات میخواهند همچنین مادر آنها مخارج دارد و از جهت مصارف تحصیل و مخارج لباس و شام و نهار و همه که با هم مسوری هستند از این جهت علت ندارد که در تقسیم اینقدر فرق منظور شود و چون بنده هیچ دلیلی ندیده در این که پسر دکتر هادبخان بازده تومان و دخترش هفت تومان ببرد از این جهت پیشنهاد کردم که این پول باسویه تقسیم شود

مخبر - البته پسر بواسطه اینکه باید تحصیل کند

مخرج زیاد تری لازم دارد

شریعت زاده - دختر هم باید تحصیل کند

مخبر - بلی ولی پسر يك ترتيبات ديگري را هم بايد متحمل شود علاوه بزرگتر های ديانتی ما هم این نظر را داشته اند و این ترتيب را مقرر داشته اند و کمیسیون هم این نظر را اتخاذ کرد

رئیس - رأی میگیریم آقایانیکه پیشنهاد آقای شریعت زاده را قابل توجه میدانند فرمایند (عده قیام نمودند)

رئیس - تصویب نشد رأی گرفته میشود باید دو واحده ورق آفرینیکه تصویب میکنند ورقه سفید و الا کیبود میدهند

(خند و استخراج آراء بعمل آمده نتیجه بترتیب ذیل حاصل شد)

ورقه سفید (علامت قبول) ۴۹
ورقه کیبود (علامت رد) ۴

اسامی موافقین

آقین : دولتشاهی - دادگر - عصر انقلاب - محمود رضا - کی استوان - لحتشاه زاده - فرمند - شریعت زاده - حاج میرزا مرتضی - مهر - اعظمی - طهری - ملک مدنی - میر تقی - بامداد - بهبهانی - بدر - طباطبائی دیبا - موقر - ایلخون - میرزا عبدالله خان وثوق - اسفندیاری - جلالی - یسائی - سید حسین آقین - سید کاظم زردی - محمد آخوند - دهستانی - خوجوی - حیدری - افشار - ملک ارج میرزا پور تیمور - دکتر رفیع خان امین - وکیلی طباطبائی - زوار وزیر - محمد تقیخان اسعد - معظمی - ساکینیان - بالیزی - ابراهیمی - مقدمه - دکتر مصدق - جهانشاهی - ابی سلیمان - حشمتی - دکتر لقمان - سلطان محمدخان عامری - فهیمی

اسامی مخالفین

آقین . ثابت - فیروز آبادی - فرشی - روحی

رئیس - عده حاضر ۹۰ و ۴۹ رأی تصویب شد

آقای حاج آقا رضا رفیع

حاج آقا رضا رفیع - لایحه مستغلات يك لایحه خیلی واقعی بود که اغلب آقایان نمایندگان با يك حسن نظری آن را استقبال کردند و بنده که امروز صبح اینجا آمده برای این بود که خیلی اشتیاق داشتم که در وقت درگذشتن این لایحه کمک کنم و بالاخره میخواستم این لایحه را بگذرانیم متأسفانه آقای رئیس فرمودند که وزیر مالیه لایحه را پس گرفته است بنده میخواستم به آن آقایان که عقیده دارند که زول سیصد و شش باید این پول بولایات پرداخته شود عرض کنم مالا بديرك كه لايترك كه حلالا كه نمی توانیم برای آنها از هزار و سیصد و شش کار بکنیم فلا از ۱۳۰۷ يك کاری برای ولایات صورت بدهیم بنده مخصوصاً از مقدمه محترم ریاست تقاضا می کنم که بدولت تذکر داده شود که لایحه را اعاده دهد و بنده بدولت پیغام می کنم که در وقت برای ما به لایحه دیگری رأی نمیدهم مگر اینکه این لایحه را بپوردد تجلس نمیتوانیم به موکلین خود درین درولایات يك كمکی کنیم حلالا که از ۱۳۰۶ نشد فلا از ۱۳۰۷ بتوانیم يك کاری برای ولایات و موکلین خود بکنیم بلکه يك همچو لایحه را بپوردد و بعد بیاید و از رئیس بگیرد بنده مقتضی میدانم و تقاضا می کنم فوری لایحه را اعاده دهند رئیس - دستور جلسه آتیہ اگر بودجه مملکتی حاضر بود که خبرش مطرح میشود و الا خبر کمیسیون بودجه راجع به زند آرد خلاصه و خبر کمیسیون مبتکران جمع معافیت اهالی میند از داء مالیات يك فقره هم شهریه است . آقای آقا سید یعقوب آقا سید یعقوب - چند کمیسیون که انتخاب شده است و بنده عقیده ام این است که مقدمه ریاست تذکر بدهند که کمیسیون داخله و کمیسیون مالیه امروز فردا بیایند و هیئت رئیسه خود را انتخاب کنند زیرا دو لایحه مهم داریم که زودتر باید تجلس بیاید مجلس نیمساعت از ظهر گذشته ختم شد

قانون

اجازة پرداخت ماهی سی تومان شهریه بورثة دکتر هادیخان از ابتدای سنه ۱۳۰۶

مصوب ۲۳ آبان ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - مجلس شورای ملی بوزارت مالیه اجازه میدهد که از ابتدای سنه ۱۳۰۶ ماهیانه مبلغ سی تومان از محل شهریه و مستمریات درحق ورثه دکتر هادیخان مطابق شرح ذیل

کوکب خانم عیال مرحوم دکتر نازمانیکه شوهر اختیار نکرده	۷۵	قران
ایران خانم صبیبه مرحوم مشارالیه	۷۵	قران
غلامرضا خان فرزند مرحوم مزبور ناسن ۲۰ سالگی	۱۵۰	قران

منظور و پرداخت نماید.

این قانون که مشتمل بر يك ماده است در جلسه بیست و سوم آبان یکهزار و سیصد و شش شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید

قانون

بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن

مصوب ۲۳ آبان ۱۳۰۶ شمسی

ماده واحده - وزارت مالیه مجاز است که مبلغ پانزده هزار و یکصد و هفتاد و دو تومان مخارج بلاساله ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن را بر طبق بودجه تفصیلی ضمیمه از محل اعتبار چهار میلیون و نیم که بموجب قانون ۹ اسفند ۱۳۰۵ برای امر ذوب آهن اختصاص داده شده کارسازی دارد

این قانون که مشتمل بر يك ماده و صورت ضمیمه است در جلسه ۲۳ آبان یکهزار و سیصد و شش شمسی تصویب مجلس شورای ملی رسید

صورت ضمیمه قانون بودجه سنه ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن - بودجه یکساله ۱۳۰۶ اداره ذوب آهن

شرح	مبلغ ماهیانه		ملاحظات
	ق تومان	ق تومان	
حقوق			
متخصص ذوب آهن	۹۰۰	۸۷۰۰	حقوق متخصص مزبور تا دهم خرداد
مترجم	۱۰۰	۱۲۰۰	ماه ۱۳۰۶ از محل اعتبار ۲۵۰
کشی	۷۹	۹۴۸	هزار تومان پرداخت شده است
ماشین نویس آلمانی	۴۵	۵۴۰	
شوفر	۴۰	۴۸۰	
مستخدمه	۱۸	۲۱۶	
مخارج			
کرایه خانه و اثاثیه	۹۰	۸۷۰	کرایه خانه تا دهم خرداد ۱۳۰۶
مخارج اتومبیل و لوازم یدکی		۵۰۰	از محل اعتبار ۲۵۰ هزار تومان
اثاثیه و لوازم اداری		۶۰۰	
لوازم التحریر و سوخت و روشنایی اداره		۶۶۰	
اعتبار پست و انکراف		۳۶	
تلفون		۲۲	
مبوس مستخدمین			